

El llenguatge

Els pressupòsits

147 XV 1979

El castellà sembla haver abandonat definitivament l'ús de mot «presupòsito» i distribueix entre els altres dos substantius que es pot dir que tenen una mateixa etimologia, «presuposición» i «presupuesto», tots aquells significats en què s'ha diversificat la idea de suposar una cosa anticipadament. En català, en canvi, conservem el mot pressupòsit, per al qual el Diccionari Fabra proposa dos significats diferents, com a equivalent de presuposición i alhora de presupost.

Com que en català pressupost és, exclusivament, un terme d'economia, és evident que no convé com a equivalent del castellà «presupuesto» quan és qüestió de principis ideològics, polítics, artístics, etc., és a dir, quan aquest terme designa, usualment en plural, el conjunt d'idees fonamentals d'un partit, d'una doctrina, d'una tendència, etc., que, essent la causa o el motiu que justifica l'existència d'aquest partit, etc., se suposa que admet i que no discuteix —sinó que en parteix— tothom que hi estigui adscrit. I sembla també evident que, en aquest cas, caldria recórrer a pressupòsit, malgrat que el Diccionari Fabra i la Gran Enciclopèdia Catalana, la qual en aquest punt es limita estrictament a seguir-lo, indiquin solament —deixant ja de banda l'equivalència amb el terme econòmic pressupost— que té el mateix significat que presuposición, mot que és definit, en ambdues obres, «acció de pressuposar, l'efecte» (el Fabra hi afegeix «presumpció, conjectura»). Però si bé les definicions de la Gran Enciclopèdia Catalana no semblen donar pas a l'ús de pressupòsit amb el valor que comentem, en canvi, en alguns articles de la mateixa obra —que ara no podem citar perquè no els tenim anotats— no s'hi deixa pas de recórrer. D'altra banda, en el Diccionari Enciclopèdic Salvat 4, ja en la seva edició de 1968, s'indica per a pressupòsit el significat «motiu, pretext, que hom dona per sabut», semblant a la definició de «presupuesto» dels diccionaris castellians que empara l'ús a què ens estem referint.

Gosariem afirmar, per tant, que és lícit aquest ús, com hem dit generalment en plural, del mot pressupòsit. Si més no, el qui, com tants fan, senti la temptació d'imitar el castellà i dir, per exemple, els «pressupostos» del nacionalisme català, que no vaci a dir, en aquest cas, els pressupòsits.

Albert Jané